

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

64. An patronus donare vel legare possit iusp. cui ei placuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

beret, Ecclesia illum in patronatu non conservat. Castrop. loc. cit.

3. Respondeo tertio: patronus, cui juspatr. competit non nomine proprio, sed Ecclesie, illud donare non potest etiam alteri Ecclesie sine superioris autoritate, aliisque solemnitatibus à jure requisitis ad alienationem rerum Ecclesie. Pith. n. 60.

4. Respondeo quarto: patronus, cui etiam competit juspatr. jure proprio, non potest illud per se & singulariter concedere, seu donare laico, vel etiam Clerico, ut personæ privatæ sine consensu Episcopi, ita ut donatio secus facta sit invalida. Azor. loc. cit. q. 5. Pith. num. 61. citans Abb. in c. illud. h. e. num. 5. &c. unde si donatio fiat filio à vivente parente, adhuc requiretur consensus Episcopi. Corrad. l. 4. c. 5. num. 8. citans Vivian. l. 4. c. 1. num. 32. Barb. &c. Ratio hujus requisiti consensus ad mutationem patroni est, ut videatur, an expediat Ecclesie mutare patronum, & ne forte concedatur juspatr. tyranno & valde potenti, qui vexat Ecclesiam, & an forte interveniat fraus, & non fiat liberalis donatio, sed ficta venditio.

5. Porro, quod hic dicitur; juspatr. non posse regulariter transferri de persona in personam sine consensu Ordinarii, locum non habet, si illud transferatur de una Ecclesia in aliam ex causa illius demolitionis vel profanationis; cum sufficiat illum consensum intervenisse in primæva illius erectione cum reservatione dicti jurispatr. Corrad. loc. cit. num. 18. ubi etiam ait, id procedere, etiam si dos prioris beneficii applicaretur pro dote alterius beneficii, vel dignitatis aut Canoniciatus in Ecclesia; quia etiam si illud beneficium extingatur per unionem vel suppressionem, non tamen extinguatur patronatus, sed is transferatur ad beneficium, cui fit applicatio; cum de consensu Episcopi concessum habeat perpetuam causam durationis. pro quo citat Lott. l. 2. q. 14. n. 15. Sed neque locum habet in translationibus juris. realis, dum illud transferatur tanquam accessorium, puta, donatione, legato, venditione, infeudatione castri vel villæ, cui illud annexum est. Argumento c. ex literis. Castrop. cit. p. 2. num. 16. citans Barb. de potestate Episc. p. 3. alleg. 71. n. 10. Suar. to. 1. de relig. l. 4. c. 28. n. 17.

Questio 63. Qualiter presumatur, & qualiter, & à quo præstari queat dictus consensus?

1. Respondeo ad primum: dum non apparet dictus consensus, presumitur ex diuturnitate temporis, nimirum 30. annorum. Corrad. loc. cit. num. 11. citans Lamb. qui tamen num. 12. ait, hunc consensum presumptivum non admitti in persona potente, eò quod ex persona principis presumatur usurpatio.

2. Respondeo ad secundum: sufficit quod Episcopus concessionem illam jurispatr. ex post facto suo consensu & autoritate approbet, ita ut licet ab initio fuerit invalida talis donatio, ex eo tamen tempore, quo accessit consensus iste, de jure subsistat, ac proinde talis actus donationis per rati habitationem postea supervenientem fit validus, non ex tunc, seu ab initio (quod enim ab initio vitiosum est, non potest tractu temporis convalescere. reg. juris 18. & 29. in ff.) sed ex nunc. Pith. n. 61. ita ut hic consensus postea ex intervallo præstitus retrahatur ad diem translationis, seu donationis jurispatr. Corrad. l. cit. n. 13. ubi etiam ex Mant-

P. Leuren. Fori Benef. Tom. 11.

ca ait, id procedere etiam in præjudicium alterius donationis medio tempore factæ cum consensu Episcopi, qui sine causa priorem donationem confirmare recusavit; modò tamen primæ donationis confirmatio petita fuerit ab Episcopo, antequam secunda facta fuisset cum ejus consensu; & modò donans, vel donatarius contradictioni Episcopi non consenserit; sed habuerit recursum ad superiorem. Dat quoque hanc rationem hujus sufficientiæ consensus istius ex post præstiti. Castrop. loc. cit. num. 18. quod nimirum requiratur tam ad valorem dictarum translationum, quam ad illarum licitum usum; citat pro hoc Paris. de resign. l. 8. q. 10. num. 7. Azor. p. 2. l. 6. c. 20. quest. 5. in fine. Barb. cit. alleg. 71. n. 18. Menoch. de presump. l. 6. q. 34. num. 14. Videtur autem non sufficere consensus tacitus Episcopi, nimirum scientis & non contradicentis, cum in actu odioso ex taciturnitate consensus non præsumatur. Pith. num. 61. ubi tamen dicit, contrarium quoque esse probabile, eò quod ista donatio non sit actus odiosus.

3. Respondeo ad tertium: consensum Vicarii generalis Episcopi ad hoc esse insufficientem, nisi forte ad hoc speciale mandatum Episcopi habeat. Corrad. loc. cit. num. 15. citans Sbroz. de off. Vicarii. l. 2. q. 31. Ferret. Rebuff. &c. Proceditque id ipsum etiam si Episcopus absit, habeatque facultatem Episcopi generalem. Azor. p. 3. l. 3. c. 45. sub initium. Garcias p. 5. c. 9. n. 75. Barb. de potest. Episc. alleg. 54. num. 75. Vivian. l. 4. c. 1. n. 25. quos citat & sequitur Corrad. Item, etiam si Vicarius suas literas patentes habuerit cum clausula generali, nempe; nec non omnia & quæcumque alia gerendi & exercendi, quæ idemmet Episcopus facere posset, si personaliter interesset. Corrad. ibid. ex Donat. Anton. de Marin. quotid. resol. 230. num. 8. Ac ita quidem, ut in contrarium non valeat consuetudo nisi quadragenaria, vel immemorialis, cum sit contra jus; quin nec præsumatur mandatum in Vicario ex lapsu longi temporis, nisi sit enunciatum. Corrad. ex eodem. Vide dicta supra de requisito consensu Ordinarii ad reservationem seu erectionem primam juris patronatus.

Questio 64. Num patronus donare vel legare possit juspatr. cui ei placuerit?

1. Respondeo primo: si ipse est primus institutor patronatus, & habet descendentes legitimos, poterit juspatr. uni filiorum donare vel prælegare, absque eo, quod alii conqueri possint de inofficiosa donatione, maxime, si Ecclesiam fundasset aut donasset ex bonis, de quibus absque filiorum præjudicio disponere poterat. Castrop. cit. d. 2. p. 4. n. 8. citans Lamb. l. 1. p. 3. q. 2. d. 7. Covar. l. 2. var. resol. c. 18. n. 9. Nequiret tamen alteri à filiis relinquere patronatum; si eum acquisivisset ex bonis, de quibus extra filios disponere non poterat; esset enim talis dispositio inofficiosa filiis & retractanda; cumque talia bona, quibus patronatus acquisitus pertinerent ad filiorum legitimam, & juspatr. ad illam pertinere debet; secus esset, si acquisivisset patronatum ex bonis, de quibus liberè disponere poterat. Castrop. ibid.

2. Respondeo secundo: si primus patronus ex privilegio affectus esset juspatr. videndum, quæ formæ concessum; si enim concessum ei ejusque liberis, non poterit extra illos illud transferre; quia tunc filii non à patre, sed à Papa immediatè patronatum

C 3

natum

natum acquirunt; secus esset, si concessum fuisset cum potestate transferendi absque determinatione personæ. Castrop. *ibid.*

3. Respondeo tertio: si primus institutor patronatum reliquit Petro, ejusque filiis, nepotibus &c. successive, non potest Petrus aut ejus filius aut nepos patronatum transferre, in quem sibi placuerit in præjudicium eorum, qui vocati sunt ab institutore; quia jam ratione institutionis omnes successores habent jus succedendi in patronatu, quo jure privari non possunt ex cujusque voluntate Castrop. *ibid.* citans Covar. *ubi ante*, & Garc. p. 5. l. 9. n. 10. contra Lamb. p. 2. l. 1. q. 2. art. 8. & 9. idem tenet Lott. l. 2. q. 11. n. 6. dum ait, translatio patronatus non potest à successoribus primi institutoris attentari in præjudicium gentiliū, si pro gente reservatus est. Videtur nihilominus sentire Lott. posse hoc jus patronatus semel constitutum pro gentilibus & consanguineis alienari ab ipso institutore, & transferri in extraneos, dum n. 10. ait: gentilitia hæc qualitas semel impressa continuat, quod usque gens ipsa seu familia durat intransmissibiliter, præterquam si transmissio ab ipso fundatore fiat. & n. 12. subdit: etiam durante familiâ, potest alienari jus patr. gentilitium, tenetque translatio in præjudicium alienantis, cum transit ad hæredes extraneos, quatenus alii non impugnant, contra quos etiam præscribi potest &c. citatque pro hoc Lamb. l. 1. p. 2. q. 2. art. 8. n. 4. idem tenet Rochus q. 33. v. *ipse, vel u. n. 72.* apud Garciam; contrarium tamen censet ipse Garc. *cit. n. 69.* nempe dum fundator reservavit jus patr. sibi, filiis & descendens aut consanguineis suis, non posse illud renuntiare seu transferre in alium in præjudicium filiorum & descendens, probatque à simili de feudo & emphyteusi accepta à patre pro se & filiis, illudque n. 20. verum existimat, etiam, ubi patronatum patronus dedisset seu renunciasset Ecclesiæ, cujus est patronus. Nihilominus ex eo, quod filius vivente patre jus nullum aut potestatem habeat in isto jure patr. putat posse successorem istius juris patr. gentilitii ad vitam suam eidem renunciare, & transferre in alium, absque filii seu sequentis præjudicio, citatque pro hoc Covar. *cit. c. 8. n. 10.*

Questio 65. An dum patronus donat jus patr. extraneo, censetur illi donasse cumulativè, an privativè?

Respondeo Corrad. *pr. benef. l. 4. c. 5. nam. 16.* censeri illum donasse solum cumulativè secum & cum hæredibus propriis. citat pro hoc decis. Rot. 385. n. 8. p. 1. *divers. Feder. de Senis. conf. 147.* Abbat. *vol. 2. conf. 54.* Gonz. *ad Reg. 8. § 2. præm. n. 32.* qui posterior etiam dicit, fundatorem Ecclesiæ vel beneficii, si patronum nominet extraneum, talem nominationem intelligendam cumulativè cum ipso & hæredibus propriis, nec censeri seipsum & proprios hæredes excludere, ut etiam Anchar. *conf. 81. n. 1.* Cald. *conf. 4. de jure patr.* Illud tamen observandum ex Lott. *lib. 1. q. 32. n. 12.* qui pro hoc citat Gem. *in c. hoc consultissimo. n. 3. de rebus Eccl. non alienandis. in 6.* jus patronatus semel unitum in persona unius non posse rursus discindi in plures, hoc est, constitui plures patronos, cum ab initio non esset, nisi unicus; eò quod sicut beneficium semel constitutum in libertate non potest redigi in servitutem, ita non possit magis gravari, quam fuerit gravatum in fundatione, qualiter plus gravari videtur per accessionem alterius patroni.

Questio 66. Qualiter transferatur jus patr. per permutationem?

1. Respondeo primo: posse jus patr. (intellige personale) permutari cum alia re spirituali, puta cum alio jure patr. aut alio jure similiter etiam spirituali annexo, & non aliter, seu cum re temporalis. Basl. *rom. 2. verbo beneficium. §. 5. n. 6.* Castrop. *cit. p. 4. n. 9.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 20. q. 7.* juxta *c. ad questiones. de rerum permutat. jus patr. reale annexum villa vel prædio permutari potest cum alia re temporalis; facta nimirum prædii vel villæ illius permutatione cum alia villa vel bonis, etiam quibus jus patr. nullum annexum est.* Castrop. & Azor. *loc. cit.*

2. Respondeo secundo: posse duos patronos diversarum Ecclesiarum, etiam dum sunt patroni ex diversis causis, inter se permutare jura sua patronatus personalia, non requisito consensu Episcopi; cum sit mera permutatio rei spiritualis cum re spirituali. Corrad. *l. 4. c. 5. n. 17.* ex Lamb. *l. 1. p. 2. q. 3. art. 2.* Et si cautius sit, dum permutatio fit, inter duos laicos de integris & separatis juribus patronatus diversarum Ecclesiarum non provenientibus ab uno defuncto, ut requiratur dictus consensus, ne sub colore permutationis aliquid aliud, quod forte simoniam sapiat, interveniat; ac ita superfluum non videtur, ut fraudibus occurratur, si interveniat ad id Ordinarii consensus. Corrad. *ibid. ex Lamb. loc. cit. n. 7.*

Questio 67. Qualiter transferatur jus patronatus per venditionem?

1. Respondeo primo: jus patr. reale, seu annexum castro, per se & solitarie vendi aut emi non potest sine simonia, secundum dicta superius, ubi & hujus rei rationem dedimus.

2. Respondeo secundo: potest tamen vendi, aut per venditionem potius transferri per accidens & concomitanter, vendendo rem temporalem, in qua est universitas, & cui jus patr. accessorie est annexum, argumento *c. ex literis. Lott. l. 2. q. 9. n. 47.* Pirh. *ad. h. l. n. 72.* cum communi; tunc enim emptio vel alius contractus gratuitus censetur initus super rebus temporalibus, & non super jure patr., quod tamen simul transferretur & transit, tanquam accessorium sequens suum principale; cum sit veluti accidens rebus inhærens: sic namque magis dignum, scilicet jus patr. accidere potest minus digno, nempe rebus temporalibus, ita ut licet in se sit dignius, tamen ratione accessionis sit minus dignum. Pirh. *ibid.* citans Abb. *in c. ex literis n. 2.* nomine autem universitatis rei, cum qua transit jus patr. hoc loco non intelligitur res aliqua particularis, sed quæ continet jura universitatis, ut est pagus, castrum, villa vel fundus, cui jura, ut jurisdictio, servitutes, onera & actiones ad eam pertinentia, annexa sunt. Pirh. *n. 73.* citans Abb. *ubi ante.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 2. q. 8.* Porro, ut dicto modo per venditionem transferatur etiam ad laicum, non requiritur consensus Ordinarii. Pirh. *citato n. 73.* Corrad. *l. 4. c. 5. n. 20.*

3. Respondeo tertio: non tamen necessariò transit cum universitate bonorum venditorum quibus annexum; potest enim etiam hoc contractu venditionis hoc specialiter excipi. Pirh. *cit. n. 72.* Lott. *cit. n. 47.* cum communi, nisi forte primus institutor sic constituisset, & inseparabiliter annexuisset aliquibus bonis, v. g. si fundator capellam statuisset, ut jus patr. spectaret ad dominum talis palatii vel fan-

dis